ÖNÜMÜZDEKİ DÖNEMDE ÜNİVERSİTEMİZDE YAPILABİLECEK İŞLER

Öncelikle, önümüzdeki dönemde yapılacak Rektörlük seçimine aday adayı olan tüm hocalarımızı, cesaret göstermelerinden dolayı, kutluyor ve başarılar diliyorum. Bugüne kadar sürecin çok iyi işlediği görülmektedir. Bu süreçte bazıları ziyaretimize gelmiş, fikirlerimizi almıştır. Hatta bazılarıyla uzun süre 1-2 saat görüştüğümüz olmuştur. Görüşlerimizi yazılı bildirmemizi isteyenlerde olmuştur. Önümüzdeki dönemde üniversitemizin daha da gelişmesinde en önemli şeyin şu aşamada doğru fikir olduğu düşüncesiyle, şahsi görüşlerimi üşenmeden aşağıya çıkarmış bululuyorum. Az da olsa, katkıda bulunursam kendimi mutlu addedeceğim.

Herhangi bir görüş ortaya atıldığında o hamdır. Tartışılarak olgunlaştırılması gerekmektedir. Ancak, tartışılacak bir konu da olması gerekmektedir. Aşağıda ki görüşler, şahsi olup bu çerçevede değerlendirilmesi gerekmektedir. Uygulamaya geçmeden önce ne getirip ne götüreceği ve eksikleri tartışılmalıdır.

Üniversitelerin ana görevi; lisans ve lisansüstü düzeyde güncel eğitim yapmak, bilimsel araştırma yaparak yöre, bölge ve ülke düzeyde sorunlara bilimsel olarak çözüm üretmektir. Bu arada da uluslar arası bilime katkıda bulunmaktır.

Yapısal Değişiklik:

Merkezi rektörlük birimi personelinin AK Kampusa taşınması gerekmektedir. Böylece rektör ve yardımcıları üniversitenin sorunlarıyla daha fazla ilgilenme fırsatı bulacaktır. Merkezi rektörlük birimi toplumun içinde olup, orada gün boyu genel görüşme olmakta, idareciler üniversite dışı kişiler tarafından da sürekli meşgul edilmektedir. Hatta kendine iş çıkartmak isteyen ticari kişiler rektörlüğe görüşmeye gitmektedir. Üniversite idarecilerinin herkes tarafından her zaman erişilebilir olması bir zorunluluk değildir. Üniversite yönetiminin elbette sektörlerle ilişkisi olacaktır, bunu da ilgili sivil toplum örgütleri aracılığıyla yapılabilir. İdareciler öncelikle kendine bağlı birimler tarafından erişilebilir olmalıdır. Merkezi rektörlük birimi de yeni kurulacak **Meram Üniversitesinin** geçici rektörlük birimi olarak kullanılabilir. Selçuk üniversitesi bu yeni üniversitenin kuruluşuna öncülük etmelidir. Merkezi rektörlük biriminin alternatif olarak sergi salonu veya Üniversite Lokali olarak kullanılabileceği önerilmektedir. Konya'daki akademisyenlerde yaygın bir lokal kültürü bulunmamaktadır. Bunu biz mesleki sivil toplum örgütü (Ziraat Mühendisleri Birliği) olarak denedik ve süreklilik sağlayamadık. Ayrıca şehrin merkezinde, mevcut trafik ve çevre kirliliği şartlarında, insan ailesi ve çocuklarıyla böyle bir yere gidesi gelmeyecektir de. Yöresel el sanatları, üniversitemizde yapılan uygulamaların sergilenmesi bir bakıma düşünülebilirse de yeni kurulacak üniversitenin rektörlük birimi olması daha mantıklı gelmektedir. Yeni üniversite birimleri olarak ayrılacak Meram Tıp, İlahiyat ve Eğitim Fakülteleri ve Bazı Meslek Yüksekokulları da bu merkezi birime fiili olarak, hiç değilse manen, ortaktır. Yani onların hakkı vardır. Esas itibarıyla bu bina milli eğitimindir. Diğer taraftan yatay olarak çok büyümüş olan üniversitemiz böylece daha küçülmüş ve idare edilebilir hale gelmiş olacaktır. Ayrıca, bu yeni üniversite devletten alacağı genel yardımla kendi gelişmesini sürdürecektir. Sonuçta, Selçuk Üniversitesinde de bir kaynak yükü azalması olacaktır.

Diğer taraftan, yeni yönetim kampusta ısıtma optimizasyonu üzerinde bir faaliyet yürütmelidir. Isıtma giderleri üniversitenin, öğretim üyelerinin maaşından sonra, en önemli masraf kalemini oluşturmaktadır. İnşaatlarda, hak ediş sistemine göre bir yapım uygulana geldiğinden, öğretim elemanı odaları, sınıf vs de gereğinden fazla bir kalorifer peteği bulunmaktadır. Sonuçta gereksiz yakıt israfı olmakta, aşırı ısınmada ise çalışanların,

akademik personelin ve hatta öğrencilerin, bir kısmı uyku moduna geçmektedir. Bu durumun düzeltilmesi gerekmektedir. Bu arada da sektörün baskısıyla yeni binalar yapmak için kendimizi zorlamak yerine mevcut binaların izolasyonunu (tecrit) yapmak doğru bir yaklaşım olacaktır.

Üniversitemizde online ayniyat sistemine geçilmelidir. Üniversitemiz birimlerinde bulunan makine, alet, teçhizat, laboratuar ekipmanları ve bilumum cihazlar, sahip olan birimler tarafından, bu ortama kaydedilmeli ve doğrudan izlenebilirlik sağlanmalıdır. Web sayfasında cihazların durumu (aktif değil), ve birçok diğer husus görülebilecek bir şekilde birimleri tarafından güncellenmelidir. Bu amaçla bir web uyumlu program geliştirilmelidir. Böylece önemli ölçüde tasarruf sağlanacağı düşünülmektedir. Bu durum kullanım açısından da birçok avantaj sağlayacaktır. Netice itibarıyla, elektronik eşya ve diğer alet ve makineler kısa zamanda demode olmaktadır. Bu nedenle de ekonomik ömrü içerisinde azami şekilde kullanılmalıdır. Bir birimde kullanılmayan makine ve ekipman beklide diğer birimde kullanılabilir. Ayrıca geçit dönemde gereksiz yere, para geri gidiyor veya ödemeler kapanıyor diye, makine ve ekipman almaktan tasarruf edilebilir. Bu dururum öncelikle de üniversite yönetiminin ihtiyacı gözükmektedir. Ayrıca unutulmamalıdır ki biz devlet memuru olarak, devletle aynı geminin içindeyiz. Ecevit hükümeti döneminde 6 ay sonra memur maaşlarının ödenmeme ihtimalinden bahsedildiğine göre, devletin de batma ihtimali var. Maaş yerine hazine bonosu verilecekti.Ve komşumuz Avrupa ülkeleri, Yunanistan, İtalya ve İspanya bugün batma eşiğindedirler.

Ayrıca, kampusta önemli büyüklükte bir çatı alanı bulunmaktadır. Yağmur ve kar suları bir şekilde de yere indirilmektedir. Bunlar bir rezervuarda toplanıp sulama suyu olarak değerlendirilebilir. Böylece kampusun yeşilliği sürdürülüp geliştirilebilir. Bu amaçla yer altı suyunun kullanılması süreklilik sağlamayacaktır. Diğer taraftan sulama suyu amaçlı gölet yapımına da ağırlık verilmelidir. Kampus arazisinde gölet olabilecek yerler mevcuttur.

Diğer bir husus ise üniversitemiz, kendi enerji ihtiyaçlarını karşılamak için bizzat yenilenebilir enerji kaynaklarına (biyodizel, biyogaz, güneş enerjisi, vd.) yatırım yaparak, sektöre öncülük edebilir. Hatta ihtiyacından fazlasını üretmesi durumunda şehir şebekesine vererek para da kazanabilir. Yapılacak iş Mühendislik Fakültesinin ilgili bölümleri, Ziraat Fakültesi Tarla Bitkileri ve Tarım Makineleri bölümlerinde konuyla ilgili bilim adamlarını bir uygulama projesi yapmaya yönlendirmektedir.

Bir başka konu; akademisyen, bilim adamı ve araştırıcıların evlerinin iş yerlerine yakın olmasını sağlayan TOKI konutlarının ikinci etabını devreye sokmak faydalı olacaktır. Böylece kampusta çalışan öğretim üyeleri birimlerinde mesai dışında da çalışarak işlerine, bilimsel faaliyetlerine daha kolay zaman ayırabilecekler ve aynı zamanda da ailesine yakın olabilecektir.

En önemli diğer bir konu ise meslek yüksek okullarının durumudur. Geçmişte, üniversite yönetimi meslek yüksek okullarında, aynı ve benzer bölümleri birleştirerek eleman ve imkânlar bakımından daha güçlü programlar oluşturmak düşüncesindeydi. Bu konuda YÖK de bilgilendirilmişti. Bazı programlar birleştirildi. Ancak henüz yapılacak çalışma var. Burada mahalli siyasetçiler, ilçelerine gelecek öğrenci sayısının azalacağı düşüncesiyle, üniversite yönetimini baskı altına almaya çalışmaktadır. Yapılması düşünülen değişikliklerin kararlaştırılıp bir çırpıda yapılması uygun olacaktır. Yapılacak baskılara karşı da üniversite yönetiminin ikna edici bir şekilde direnmesi gerekmektedir.

Eğitim-Öğretim:

Eski eğitimcilerin bir sözü var. **"Duyduğumu unuturum, gördüğümü hatırlarım, yaptığımı bilirim"** diye. Eğer ürünlerimiz olan lisans mezunlarına ilgili sektör ve kamu kurumlarından talep olmasını istiyorsak, onları istihdam alanlarındaki ihtiyacı karşılayacak şekilde güncel olarak eğitmemiz gerekmektedir. **Bu da gerek sektörle işbirliği ve gerekse kurum imkânlarıyla öğrencilerimizi uygulamalı olarak yetiştirmemizi gerektirmektedir.** Bu durum başta Ziraat olmak üzere mühendislik dalları için elzemdir. Bir insan gelir ve geçim sağlamak için yatırım yapmak isterse ne yapar sorusuna cevap "**bildiği işi yapar**" olacaktır. O halde öğrencilerimizi iş bilerek mezun etmemiz gerekmektedir. Aksi durumda akademisyenler olarak biz de başarısız olmuş oluruz. Bu düşüncelerden hareketle, **fakültelerimizin uygulama alanları gözden geçirilerek gerekirse yeniden organize ve modernize edilmelidir.**

Diğer taraftan, kütüphane, bilgisayar laboratuarı, kantin vs gibi yerler grup çalışma alanları olacak şekilde donatılmalıdır. Öğrenci kampusa ve fakültesine geldiğinde kendini her mekânda bir eğitim içinde bulmalıdır.

Diploma denkliği ve dolayısıyla akreditasyon çalışmaları sürdürülmelidir.

Bilimsel Faaliyetlere Yaklaşım:

Bilimsel araştırma konuları öncelikle yöre, bölge ve ülke sorunlarından çıkartılmalıdır. Bu doğrultuda araştırıcılar yönlendirilmelidir. Hiç değilse uygulamalı bilim dallarında bu yapılmalıdır. Elde edilen sonuçlar aynı zamanda uluslararası bilime de katkıda bulunacaktır. Bu gelişmekte olan ülkemizde kaynakların faydaya dönüştürülerek optimal kullanımını sağlayacaktır. Bir üniversitenin bilimsel faaliyetlerdeki amacı, öncelikli olarak, çoğu zaman ifade edildiği gibi, uluslar arası bilime katkıda bulunmak değil, önce kendi bölgesi ve ülkesinin gelişmesine katkıda bulunmak olmalıdır.

Ancak, şu husus daha önemlidir. Ülkemiz insanı mevcut YÖK sisteminde gereksiz yere, tabir caiz ise, yokuşa sürülmüştür. Öncelikle şu husus iyi tespit edelim, İngilizce bilimin kendisi değil, bilim dilidir. Ülkemizde bilim adamlarına kendi lisanında düşünerek yapma imkanı verilmelidir. İnsanlar kelimelerle düşünmektedirler. Yine, insanlar ana lisanında daha fazla kelime bilirler. Bunun içinde akademik yükseltilmelerde yabancı dilde özetli kaliteli yerli yayın esas alınmalıdır. Rusya gibi bazı ülkelerde bilimsel yayınlar neden anında, aylık olarak, kendi lisanlarına çevriliyor. Bu kendi iç potansiyelini desteklemek içindir herhalde. Yarın bilim alanlarında finalleri biz de oynayacağız düşüncesi bunu gerektirmektedir. Düşünün, yeni bir teknoloji ürettik ve Türkçe yayınladık diyelim. Sonuçta anında dünyanın tüm dillerine çevrilecektir. Bu düşüncelerden hareketle A ve B sınıfı yayın yapan akademisyenlere, yayınlarını Türkçeye çevirmeleri halinde onun içinde ayrıca bir puan verilmelidir. Böylece, sahada çalışan üniversite mezunlarını yeniliklerle desteklemiş oluruz.

Diğer taraftan, bizim insanımız akademik hayatta yapmak için değil de olmak için kurgulanmıştır. Önce Dr olacak, daha sonra Yrd. Doç. olacak, Doç. olacak, Profesör olacak, ondan sonrada Dekan olup beklide Rektör olacak. Buna bağlı olarak da toplum içinde saygınlığı artacaktır. Olmak için çalışmak suiistimalleri de teşvik etmektedir. Öğretim üyelerinin gelirleri büyük ölçüde, mevcut kanunlara göre, akademik kariyere bağlı olduğundan, olmak için çalışmak daha avantajlı gözükmektedir. Halbuki yapmak için uğraşsaydı, bunlarda olacaktı ama aynı zamanda ulusal ve uluslararası bilim camiasında kendi

alanında takdir görecek ve bir konuda gelişme sağlayacaktı. Örneğin Ziraatçı Zooteknist ise yumurta kalitesini ve verimini artırmak için bir teknik veya teknoloji keşfedecekti. Aslında kalıcı olan da buydu. **Akademisyenleri, özellikle de gençleri, yapmak için çalışacak şekilde yönlendirmeliyiz.**

Aslında, bilgi mesaiye (çalışmaya) bağlıdır. Lise eğitimini tamamlamış; fizik, kimya, biyoloji, edebiyat görmüş bir kişi isterse hayatının geri kalan kısmında çok çalışarak istediği alanda bilgili olabilir. İnsanı kendi kendini eğitmesi kadar önemli bir eğitim sistemi yoktur. Bu husus bugün kütüphaneye ilaveten internetin de olması sebebiyle daha doğrudur. Türkiye'de akademik kariyer bir onur derecesi olmayıp, tarihe ve sıraya bağlandığı için, fonksiyonel değildir. Dünyada en çok kariyerli insanı bulunan ülke olmamıza rağmen bilimsel alanda yeteri kadar geliştiğimiz söylenemez. Daimi statüde akademisyen istihdamı da bu olumsuz sonuçları desteklemektedir.

Fakültelerimizin bazı bölümlerinde, ayni bilim dalında birden fazla akademisyen istihdam edilmiş bulunmakta ve ders verme konusunda da bazen paylaşma sıkıntısı yaşanabilmektedir. Çevre, düzen vs gibi sebeple, şimdi gençler bile yeni üniversite ve fakültelere gitmemektedir. Diğer taraftan ise üniversitelerin gelişmişlik bakımından kıyaslanmasında atıf ve farklı sınıflardaki (A, B, C gibi) yayın sayıları dikkate alınmaktadır. Bu olumsuz durumu hafifletmek için, araştırıcı akademisyen istihdamına yer verilerek sadece proje ve araştırma yapan kadrolar oluşturmak üniversitemizin bilimsel faaliyetler yönünden de mesafe kat etmesine katkıda bulunacaktır. Ders veren veya bu amaçla istihdam edilen öğretim üyelerinde tecrübe, kaynak kitap yazma vs gibi kriterler aranırken, araştırıcı akdemiysen istihdamında proje getirme, ulusal ve uluslararası yayın yapma, patent ve buluşu olma gibi hususlar dikkate alınabilir. Araştırıcı akademisyenlerin, maaş ve ders ücretine dayalı bir gelir ve geçim sağlayan diğer öğretim üyelerinden daha iyi durumda olacakları aşikârdır. Bugün araştırıcıyı maddi yönden destekleyen çok sayıda, yerli yabancı, proje kaynağı bulunmaktadır. Bu proje kaynakları sayesinde fakültelerimiz üniversite bütçesine de ihtiyaç duymadan daha da gelişeceklerdir.

Günümüzde en önemli sektörlerden biriside yazılım sektörüdür. Her fakülte ve hatta her bölümde, bilgisayar bilimleri bölümüyle de işbirliği içinde, gerek sektör ve gerekse akademik ihtiyaçlar için, belirli işleri gören, nitelikli yerli yazılımlar geliştirilmelidir. Günümüzde, yurt dışına önemli meblağlarda yazılım ücreti ödenmektedir. 4-5 kişilik geliştirici gruplar her meslek grubu için ihtiyaç olan temel yazılımlar üzerinde çalışmalıdır. Örneğin Ziraat Zootekni alanında; İstatistik, Yem Formülasyonu, Sürü Takip Programları, Genetik Veri Analizleri gibi. Diğer mesleklerde de o alanla ilgili programlar olabilir. Böylece sektörde çalışan teknik kişilere veya üniversitede çalışan araştırıcıların eline bir işi kolaylaştırmak için bir araç vermek mümkün olabilir. Üniversitemiz adını taşıyan yazılımlar üniversitemizin ismini duyuracak en iyi araç olabilir. Aynı zamanda para da getirecektir. Teknokent bünyesindeki bu yönde çalışanlara sağlanan kolaylıklar devam etmelidir. Bu konuyla ilgili olarak, ulusal ve uluslar arası sempozyumlarda takdim edilmiş yazılımı bulunan akademisyen gruplarına, akademik yükseltilmelerde iyi bir puan da verilebilir.

Bilmesel faaliyetlerin artırılması için ayrıca akademik hayatı geliştirmek gerekmektedir. Bu cümleden olarak, her ne kadar bilim üniversitede, fakültede ve bölümlerde yapılıyor görünürse de, esas itibarıyla bilimin yapıldığı yer Anabilim dalıdır. Anabilim dalları içerisinde akademisyenler birbirine medeni bir şekilde mukabele ediyor mu?, insanlar birbirini yeterli ölçüde dikkate alıyor mu?. Anabilim dalı başkanları ve bölüm başkanları kendisine emanet edilen gençleri doğru bir şekilde yönlendiriyor mu? Bu hususlar dikkatle

takip edilmelidir. Gerekirse iyileştirici tedbirler alınmalıdır. Demokrasi sadece seçim sitemiyle ilgili bir kavram olmayıp insanların birbirini çekmesi, dinlemesi veya fikrini alması, bu bağlamda esas demokrasi olup, insanların bazen fikrinin alınması bile onu mutlu edip, teşvik edecektir. Netice itibarıyla, tüm akademisyenler davranış bakımından beklendiği gibi değiliz. Bazılarımız geçit dönemlerde yetişmiş ve bazı davranış kusurları taşımaktayız. Benzer durum yukarı doğru gidilerek Bölüm ve Fakülte düzeyinde de kontrol edilmeli ve yönlendirilmelidir.

Yeni dönemde, araştırıcı ve akademisyenlere sağlanan mevcut destekler, yurt dışı giriş-çıkışlarda ve araştırmalarda (Üniversite Vakfı, BAP tarafından), devam etmelidir. Ayrıca, çok başarılı bilim adamlarına ödül verilmelidir. Bu bir ev, bir araba veya çocuğuna burs vs şeklinde olabilir. Böyle bir uygulama yapmak için çalışmayı özendirebilir. Bunun masrafı Üniversite Vakfı tarafından veya üniversiteyi destekleyen yöresel geliri yüksek kişiler (eşraf) ve sivil toplum örgütleri tarafından karşılanmalıdır. Bunu üniversite yönetimi girişimleriyle sağlamalıdır.

Üniversite yönetimi, hiçbir şekilde intihal yapan, akademik suçu olan kişileri korumamalıdır. Korunması durumunda genç akademisyenler, bunu örnek alarak, gerekli çalışmayı yapmayacaklardır. Günümüzde kolay yolu seçmek oldukça yaygındır. Bu durumda üniversitemiz bilimsel faaliyetler bakımından mesafe kat edemeyecektir.

Ayrıca yeni dönemde, devletin gücünü artırmada stratejik öneme sahip olan temel ve uygulamalı araştırmalara destek verilmelidir. Bu cümleden olarak, biyoloji, genetik, fizik, kimya, mikrobiyoloji ve diğer konularda önemli stratejik projeler yapan araştırıcılar desteklenmeli, gerekirse bizzat rektör tarafından yapılan çalışmalar takip edilmeli, proje sahipleri teşvik amaçlı olarak sık ziyaret edilmelidir.

Akademik Devamlılık ve Kalite:

Kabul edilebilir bir husus şudur ki; fakültelerin kalitesi, bir bakıma, öğretim üyesi kalitesine bağlıdır. Ancak bazı fakültelerde öğretim üyesi kalitesini iyileştirmek biryana sürdürmek bile mümkün görünmemektedir. Şöyle ki; bu husus yapılan eğitim yanında fakülteleri tercih eden öğrenci profiliyle doğrudan ilgilidir. Üniversite giriş sınavlarında, başarı seviyesi %70'in gerisinde olan öğrencilerden müteşekkil bir fakülte ve bu fakültelerin bölümlerinde öğretim üyesi yapacak öğrenci bulmak zordur. Dolayısıyla bu fakülteler giderek kısır bir döngüye girmektedir. Ziraat Fakültesi bunlardan birisidir. Diğer bazı fakültelerde de durum pek farklı değildir. Bu durumu önlemek için, **öğrenci Arş. Gör. sistemi** devreye sokulmalıdır. ÖYS'de derece yapmış ve başarı sıralaması belirli aralıktaki öğrenciler, bu fakülteleri tercih etmeleri durumunda, lisans eğitimi sırasında da başarılarını sürdürmeleri şartıyla, mezun olduklarında fakültelerinde iş garantisi verilmelidir. Bu uygulama üniversite yönetiminin girişimiyle YÖK tarafından sağlanabilir. Bugün puanı tuttuğu halde Tıp yerine Ziraatı tercih eden öğrenci görülmemektedir. 1970'li yıllarda bu görülüyordu. Bu duruma idareciler bana ne diyemez. Aslında her meslekteki gelişme bir diğerini de iyi yönde etkileyecektir ve öyle olmalıdır. Ayrıca böyle bir uygulama diğer fakültelere gelecek öğrenci kalitesini de etkilemeyecektir. Her bölüme her dönemde bir veya en fazla iki öğrenci bu şekilde alınabilecektir.

Emaneti Ehline Vermek:

Atamalarda; liyakatli, çalışkan, başarılı, dürüst, bilgili kişilere görev verileceğinden hep söz edilir. Bunu yapmak oldukça zordur. Burada üniversite yönetiminin birlikte çalışacağı kişileri belirlemesi ve bu amaçla onları yeterli düzeyde tanıması önem kazanmaktadır. Yönetici olarak bir aday kişiyi uzun süredir tanıyor ve beğeniyorsanız bir sorun yok, ancak yeteri kadar tanımıyorsanız onu tanımada üç yol vardır. Birinci yol tanıdık-bildik birine sormak, ikincisi yaptığı işlere bakmak ve üçüncüsü ise bizzat gözlemde bulunmaktır. Birine sormak üçüncü bir şahsın inisiyatifini devreye sokmaktadır. Burada yanılmak mümkündür. Yaptığı işlere bakarak belirli ölçüde yapacaklarını tahmin etmek mümkün olabilir. En iyisi, vakit varsa, doğrudan gözlem, örneğin; bir iş vererek hareket tarzını ve iş becerisini gözlemek olabilir.

Burada unutulmaması gereken husus iyi bir bilim adamının aynı zamanda iyi bir idareci olamayacağıdır. Çalışma listesi zengin diye birini, sırf bu nedenle, idareci yapmak kanımca yanlıştır. Görünen odur ki idarecilik yapan kişilerin eski işlerine dönmeleri oldukça zor olmaktadır. Burada bir bakıma akademisyen kaybı söz konusudur. Diğer bir nokta da şudur; üniversitede en önemli şey iyi akademisyenliktir. İyi ve başarılı bir akademisyen yaptığı işte mutlu ve saygın olmalıdır. Yeterli saygıyı görmelidir. **İdarecilerin işi de yardımcı olmak, sorunları çözmek, mahiyetindeki; öğretim üyesi, bilim adamı ve araştırıcı topluluğunun sorunlarına çözüm üretmektir.** Birilerine tahakküm etmek ve hükmetmek için bir konuma geçmek olmamalıdır.

İdareciler ne çok genç, nede çok yaşlı olmalı, ama yeterli olgunlukta ve bazı şeyleri aşabilen birileri olmalıdır. İdareciler başarılı akademisyenlerden daha saygın bir yere konulmamalıdır. En önemlisi de kurumunda genel bir kabul görmelidir. İdareciler samimi ve fakat ciddi kişilerden seçilmelidir. **Yapılacak iş bir birim (üniversite, yüksek okul, fakülte, enstitü) işletmeciliği olarak değerlendirilmelidir.** Mahiyetindekilerle mutabakata varmasını beceremeyen idareciler başarılı olamamaktadır. Öyle ben emredeceğim sen yapacaksın düşüncesindekiler, üniversite yönetiminin başarısına katkıda bulunamazlar.

Üniversite yönetimi, atamalarda yeterli ölçüde araştırma yapmalıdır. Daha sonra ise atadığı insanları haklı olduklarında desteklemelidir.

Çoğu zaman olduğu gibi, gizli dekan, gizli müdür, gizli bölüm başkanı, gizli vd olmamalıdır. Böylece kurumlar yıpranarak akademik hayat sıkıntıya girmektedir. Hukuken sorumlu olmayan kişilere inisiyatif kaydırılmamalıdır. Hiçbir sorumluluğu yok ama her şey birilerinin dediği gibi olacak. Bu kabul edilemez. İşlememektedir de. Ancak sıkıntı yaratmaktadır.

Çıtayı Yükseltmek:

Kaliteyi iyileştirmek adına, profesörlük, doçentlik, Yardımcı Doçentlik başvuru puanlarını, öğretim görevlisi alımında lisans ortalamasını, yüksek lisans ve doktora başvurularında lisan ortalaması ve ALES puanlarını yükseltmek çoğu zaman uygulanan yollar olmuştur. Kaliteyi iyileştirmek adına alınan kararlardan, bir şekilde yönetim üzerine yapılan baskı, bir dönemin öğrencilerine ayrıcalık yapma düşüncesi, örneğin lisans ortalamasını göz adı etme vs şeklinde, dönüldüğü de olmuştur. Kararları alırken yeterli titizlikte çalışmak ve daha sonra taviz vermemek gerekmemektedir. Aksi durumda, kaliteyi yükseltmek adına, bir ilerleme sağlamak mümkün değildir.

Geleceğin Planlanması:

"**Geleceği tahmin etmeye çalışmak yerine, onu planlayınız, öyle olacaktır"** sözü gelişmiş ülkelerde 150–200 yıllık geçmişi olan kurum yöneticilerinin sözüdür. Anlamlıdır. Üniversitemizin geleceğini de planlamamız gerekmektedir. Üniversitenin geleceğini öyle çağrılan birkaç kişiye, ısmarlama olarak, planlattırmak kanımca doğru bir yaklaşım değildir. Böyle uygulamalar sadece "Planımız var" sözünü söylememize yarayacaktır. Hepimizin odasında böyle birkaç plan kitapçığı mevcuttur. Çoğumuz açıp bakmamıştır bile. Vakıf üniversitesi veya özel sektör olmamız durumunda bu belki, belirli ölçüde, doğru olabilirdi. Başarılı olması muhtemel bir plan hazırlamak için yürütme sırasında ihtiyaç olacak tüm unsurların (tüm akademik+idari personel) fikrinin katıldığı bir plan olabilir. Böyle bir uygulama üniversite mensuplarını teşvik edip onurlandıracaktır. Bunun için metodik bir çalışma yürütülmesi gerekmektedir.

Önereceğimiz çalışma DPT tarafından sektör ÖİK raporlarının hazırlatılmasında yürütülmekte ve bazı üniversiteler, örneğin Ege üniversitesi, tarafından da yapılmış çalışma şeklidir. Bu amaçla yürütülecek çalışma SWOT analizidir.

Çalışma bir proje çerçevesinde yürütülebilir. DPT'den bir modöratör istenip veya üniversitemizde işten anlayan bir akademisyenin moderatörlüğünde, akademisyen ve idari personel temsilcilerinin katılımıyla (çalışma yeri kapasitesinde) ve diğerlerinin de internet ve televizyondan katılımıyla bir hafta sonu örneğin Rixos otelin en büyük salonunda veya Süleyman Demirel kültür merkezinin en büyük salonunda yürütülür. Uygulamada; üniversite rektörü üniversitemizde mevcut şatları ve fiziki değerleri, bilimsel ve akademik göstergeleri takdim eden bir sunu yapar. Bunları gelişmiş üniversitelerin göstergeleriyle karşılaştırarak hedefler gösterir. Daha sonra moderatör katılımcıları "**fırsatlar, tehditler, güçlü yönler ve zayıf yönler"** bağlamında gruplara ayırarak fikirlerini ortaya koymalarını sağlar. Fikirler ortaklaşa değerlendirilir ve tümü internette anında yayınlanır. Çalışmada Misyon ve Vizyon belirlenerek Gelişme projeksiyonu planları yapılır. Kimsenin fikri kaybolmadan, çünkü bu bağlamda en değerli şey doğru fikirdir, ortaklaşa yürütülecek bir plan ortaya koyulur. Bu plan, proje çalışanları olacak katılımcılar ve tüm akademik ve idari personel tarafından bilerek ve severek, birlik ruhu içerisinde 4 yıl uygulanmaya çalışılabilir. Böyle bir uygulama aynı zamanda birlik ruhu geliştirecek ve menfaatlerimizi toplu menfaatler içinde de arama fikrini yaygınlaştıracaktır. Proje başarılı olursa birlikte iş yapmanın mutluğu duyulacak ve planlı çalışmanın gerekliliği anlaşılmış olacaktır. Böyle bir uygulamanın en önemli faydalarından birisi de proje eğitiminin de aynı anda gerçekleşmiş olmasıdır.

Böyle bir çalışma her fakültede münferiden yapılabilir. Önce üniversite sonra fakülteler için mi yapılmalı, yoksa tersi mi olmalı tartışılmalıdır.

Yönetim İnisiyatifi Geliştirmek:

Selçuk üniversitesi 1500 öğretim elemanı, 3500 personeli, 75000 öğrencisiyle önemli bir tüketim merkezi konumundadır. Aynı zamanda önemli bir yapılanma merkezidir. Her yönetim döneminde binlerce m^2 kapalı inşaat alanı yapılmıştır. Burası bizce bir eğitim merkezi, bir bilim ve teknoloji üretim ve yaygınlaştırma yeri olarak görülüyorsa da aynı zamanda bir paylaşım yeridir. Tüm sektörler buradaki paylaşımla ilgilenmektedir. Dolayısıyla, üniversite yönetimini tüm sektörler kontrol etmek istemektedir. Siyasi örgütler, ideolojik ve dini gruplar, etnik gruplar, hatta devlet düşmanları bu pastadan pay alabilmek için gerekli çalışmayı yapacaklardır.

İstedikleri olmayan gruplar, genelde karışıklık çıkarmak isterler. Bunda da genelde öğrenciyi ve medyayı kullanırlar. Üniversitede her zaman en önemli şey anarşi olmuştur.

Anarşi durumunda öğrencilerin yapabilecekleri şey göze alabileceklerine bağlıdır. Genç insanların en önemli özelliği kolayca birçok şeyi göze alabilmeleridir. Burada en önemli husus iyi bir ekiple kurulacak yeni yönetimin, masanın bir tarafında kalarak, kendi inisiyatifini geliştirmesidir. Rektörün en önemli ilgi alanı üniversite öğrencileri olmalıdır. Mevcut yönetim bunu, sonradan da olsa, belirli ölçüde başarmıştır. Diğer taraftan, üniversite yönetimi siyasi gruplara eşit mesafede olduğunu deklere ederek, kimseye ayrıcalık yapılmayacağını duyurması ve mümkünse tüm siyasi örgüt temsilcileriyle bir toplantı yaparak bunların konuşulması etkili olabilir. Netice itibarıyla birilerine yapılacak ayrıcalığın sıkıntıları yönetimi bulacaktır. İşler ferdi değil kurullar ve komisyonlar tarafından kararlaştırıldığı şekilde yapılarak yönetim sıkıntıya sokulmamalıdır. Yönetim daha çok üniversitemizin sorunları ve çözümleri üzerine yoğunlaşarak kurumlaşmayı geliştirmeye çalışmalıdır.

Selam ve saygılarımla. 10.10.2011

Prof. Dr. Ramazan YETİŞİR
S.Ü. Ziraat Fakültesi
Zootekni Bölümü Başkanı